BONA LLETRA I BON ESPAI

BONA LLETRA I BON ESPAI

JORDI DALMAU

Molts noms de lloc són enaltits amb un nom de persona singular. I a l'inrevés també és vàlid. Al món del futbol, per exemple, es parla del noi de Santpedor; a la Fòrmula I, del pilot asturià; a l'Empordà, del pintor de Cadaqués.
La literatura, com no podia ser d'altra manera, des de sempre ha assenyalat els llocs geogràfics relacionats amb autors destacats, sigui pel naixement o per altres circumstàncies. A nivell universal, quan es menciona el poeta de Florència no és altre que el Dant; si parlem del poeta de Roda de Ter només és Miquel Martí i Pol. Un poble pot fer un escriptor, i també un escriptor pot fer un poble. Excel·lent complicitat aquesta entre geografia humana i creació literària. Potser Jacint Verdaguer no ens hauria deixat aquella èpica grandiosa en els seus versos si no hagués pujat mai al Canigó. Potser si Joan Maragall no hagués estiuejat a Olot, encara estaria per escriure La Fageda d'en Jordà.
L'any 2005 es va crear un associació privada que treballa per valoritzar i descobrir aquests lligams que existeixen entre els escriptors i el seu espai vital -tant lloc de naixement com altres circumstàncies-.
L'associació va néixer amb el suport de l'Institució de les Lletres Catalanes i s'anomena "Espais Escrits". Una obra ja realitzada és la selecció de 12 llocs de Catalunya vinculats amb cases natals d'uns escriptors, biblioteques, arxius i demés. Els anomenats "Espais Escrits" són aquests: Fundació Josep Pla, a Palafrugell; Centre de Documentació Salvador Espriu, a Santa Coloma de Farners; Biblioteca Museu Víctor Balaguer, a Vilanova i la Geltrú; Fundació Palau i Fabre, a Caldes d'Estrac; Casa museu Verdaguer, a Folgueroles; Fundació Joan Brossa, a Barcelona; Arxiu Joan Maragall, a Barcelona; Patrimoni Rusiñol, a Siges; Biblioteca Joan Vinyoli, a Santa Coloma de Farners; Fundació Rodoreda, a Barcelona; Fundació Francesc Pujols, a Martorell; Fundació Martí i Pol, a Roda de Ter.
"Espais Escrits" ha treballat un Mapa Literari Català, amb acompanyament multimèdia, fent que el lector tingui una molt àmplia notícia de la literatura catalana moderna, servida en aquest cas per una acurada selecció d'un miler de fragments literaris; els gironins podem estar joiosos perquè en aquesta antologia ens hi representen un total de 57 autors, vinculats a les nostres comarques. Llavors ve el pla de donar a conèixer aquestes realitats geogràfiques, ja no al peu de la lletra impresa sinó ben físicament: s'han preparat unes rutes literàries acompanyant la gent a fer una immersió excursionista, a auscultar el batec de la terra de cada autor.
Recordo ara que a la Fundació Josep Pla, de Palafrugell, t'ensenyen un pou ben conservat que havia sigut llindar entre dues finques i a través del brocal el nen Josep Pla passava a berenar a casa dels seus veïns. Sempre hi haurà un bon tros de vida que no surt escrit als llibres.
L'esplèndida realitat d'"Espais Escrits" és com un llibre molt obert, al qual s'hi ha de posar un bon punt de lectura. Girona i comarques en són excel·lents protagonistes. Algú ja podria anar pensant en una edició completa de tot aquell material que ens és més nostrat, en la doble vessant, la geogràfica i la literària.
Ara mateix em trasllado mentalment a un dels meus paisatges preferits, el Collsacabra, i a l'ombra tremolosa d'una avançada tardor encesa de colors, em vindria de gust encetar una lectura de Joan Triadú, Raimon Panikar, Josep Pla, i a la botiga de Rupit me'n recomanarien d'altres.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/opinio/2014/03/06/bona-lletra-bon-espai/659337.html?utm_source=rss